

Un bon periòdic es una missió perpètua a una Parroquia.—Es necessari oposar els esforços de la bona premsa a n-els de la dolenta.—LLEÓ XIII.

LO CINQUANTÉ ANIVERSARI DE LOURDES.

Gran fetxa, hermosíssima fetxa deu considerar-se aquesta, no solsament pera França, sinó universalment pera tot lo poble cristià.

Es empètit molt les coses de Déu lo reduhir-les a les mesquines proporcions d'una nació o encontrada. Quan Déu Nostre Senyor se revela del modo que s'es revelat a Lourdes, es que aytal revelació la feta pera tot lo món que la necessita.

Dés del punt de vista d'exa transcendental filosofia, deuen estudiar-se les aparicions de la Verge santíssima a Bernadeta Soubirons, y-ls cinquanta anys de miracles que forman des de aleshores sa maravillosa estela de llum en mitg de les fosquetats y negrures de la historia contemporànea.

Los fets de Lourdes son com un esclat del ordre sobrenatural en la nit del naturalisme y materialisme que tenen embolcallada la societat moderna; es lo poder de Déu qu'es fa present ab llum vivíssima allí ahont hi ha més terquetat en tenir tancats los ulls per no veurer-la; es lo miracle, reaparexent enfront del nou paganisme, pera confondre-l o dexar-lo inexcusable, com aparegué enfront del antic pera derrocar-lo y dexar-lo definitivament mort y sepultat. Lourdes, en lo centre del modernisme contemporani es una provocació valenta, un desafiú descarat a la impietat y falsa sabiduria del segle, pera dexar la muda, y convicta y avergonyida de sa impotencia. Renàn, orgullós ab son prestigi, desafiava anys enrera al Catolicisme a que presentés un de sos prodigis que pogués constatar-se en la Academia de Ciències de París. Y-l Catolicisme li ha respost, no ab un prodigi, sinó ab una renglera de prodigis, y ha ofert deu mil franchs de premi al qui en qual-sevol Academia francesa puga demostrar sa falsetat. La contestació ha sigut aclaparadora pera la impietat sabia, puix ningú s'es atrevit a guanyar los deu mil franchs de la proposta... ni a intentar-ho.

Just es, donchs, que celebre la Esglesia y ab ella tot lo poble fidel la festa cinquantenaria d'exes maravelles de Déu per medi de sa santíssima Mare, signe de sa maternal protecció sobre nostres lluytes y tribulacions, y celestial penyora de que en elles no estèm pas sols ni desamparats, puix tan visible se fa en elles la intervenció del cel.

Y aquexa celebració deu traduhir-se en augment de fè, en nova fermesa de la esperança y en més viu fervor de nostres obres totes

en servey de Déu y de la Santa Esglesia.

Les maravelles de Lourdes son un argument de fè que no-s necessitan més que ulls pera capir-lo, y humilitat y sinceritat de cor per treure-n les conseqüències. Sols l'orgull, que cega la inteligencia, pot interposar-se entre ella y aquexa poderosa llum, perque aquella no resulte illuminada. A qui no sia cech de exa manera, com ho foren los juhús devant la resurrecció de Llätzer, res li costarà de lletgir en la gruta de Lourdes no sols lo dogma de la Immaculada Concepció, de la qu'es dignà donar fè la metexa Verge Maria, sinó tots los demés sobre quins vol disputar la impietat moderna y n'ha lograt introduhir lo dopte en molts cors y en moltes intelligències de la època present.

Lourdes proclama, en efecte, la existencia, y lo poder y la providencia de Déu Nostre Senyor.

Lourdes acredita la autoritat y magisteri de la Santa Esglesia, en tot quant ella ensenya y mana y recomana.

Lourdes mostra una vegada més la sublim eficacia de la oració y de la protecció de Maria nostra Mare y la realitat augusta de Jesucrist en lo Santíssim Sagrament del altar.

Lourdes diu que la Esglesia es la veritat y que la Revolució es una mentida, y que les persecucions res provan sinó la perversitat dels perseguidors, la divinitat de la causa perseguída y la seguretat de son indefectible triomf.

Lourdes, com la columna de llum pèl poble d'Israel en lo desert, es pèl poble cristià nou far encès per la Providencia, que-l 'guia en les actuals tenebres y no li permet desconfiar, ni desalentarse, ni dexar de lluytar contra-ls cananèus del Lliberalisme fins a cantar-ne complerta victoria.

Ab eix esperit havèm de celebrar dés del onze d'eix mes lo cinquantenari de Lourdes y associar-nos al de la Esglesia y de sa sagrada Liturgia, que per tal dia ha senyalat en lo Breviari de tot lo món sa festa oficial.

Anèm a Lourdes a pregar devant d'aquelles solitaries roques y místiques aygues, en que posà son peu virginal la divina Senyora, ara farà mitg segle (1858), a fi d'interesar-la més y més per nostres necessitats. Anemhi personalment, o si axís no-s pot, anemhi espiritualment, reavivant en nostres cors la devoció a Maria Immaculada, especial Patrona nostra, que no es altre la apareguda de Lourdes, que digué de sí metexa: «Jo soch la Immaculada Concepció.»

FÉLIX SARDÀ, *Pvre.*

FA TANT FRET...

*Fa tant fret, y tots els arbres del passeig son despullats!
Fan tristor les branques nues dels arbres arrengrats.*

*La clarò es armortuhida,
la boyra espessa, el cel gris;
les siluetes s'esfumen...
Allà, al lluny, tot se veu llis.*

*La gran ciutat sembla presa
d'un fexuch ensopiment,
y s'ouen remors estranyes
que ressonen sordament.*

*La gent camina depressa,
ningú parla, ningú riu;
tothom va ab la cara seria
com si estigués pensatiu.*

*Oh, els dies d'espessa boyra,
d'esmortuhida clarò!
Jo no sé perque ells me semblen
una gran cavilació...*

MANUEL PUGÉS.

ALGO SOBRE EL JURADO.

«No sé si se podrá hacer una crítica de la intangible é inmarcerible institución del sufragio universal». Así empezó Azorin un artículo que leí en la «Almudaina», el 24 del pasado mes, en el que demuestra la sin razon del tal sufragio universal, y pone en evidencia la torpeza de muchos, que todavía no se han dado cuenta de la paradoja, de que en España los progresistas y radicales resulten reaccionarios, y los llamados reaccionarios vengan á ser los modernos y progresistas. Debo confesar haber quedado sumamente complacido al ver al tan conocido y reputado escritor razonar con independencia absoluta y exponer su criterio, sin preocuparse, poco ni mucho, de la disconformidad del mismo con la tendencia de las ideas modernas. No habiendo yo pertenecido jamás á ningun partido político, ni habiendo emitido todavía el voto electoral de ciudadano, me creo bastante independiente para que la recomendación que hago de la lectura del tal artículo, no parezca apasionada.

Para tratar hoy de la institución del Jurado no me parece mal encabezarlo con las mismas palabras con que empieza Azorin y podría comentar esta institución de la misma manera que él lo hace, con la del sufragio: pero quiero principalmente fijarme en algo,

que considero de suma importancia y que se trasluce clara y patente, desde el primer momento, y es la cuestión moral «cuestión de conciencia» en lo que atañe al tribunal Jurado.

Empezaré diciendo que las personas de más saber, de más ciencia, de más autoridad y mejor reputadas procuran, de uno ó de otro modo, evadirse, por estar convencidas de la inutilidad de la tal institución y para evitarse las molestias consiguientes al viaje y al abandono de sus ocupaciones. Considerando que estas sean de importancia proporcional á la valía del individuo, como es lo regular y lógico, tendremos que los mas aptos, para el cargo de Jurados, son los que menos asistirán y esto es lo que de ordinario acortece; puesto que medios no faltan, yá en la confección de listas, yá en la no siempre veraz certificación facultativa, que dá por enfermo al que disfruta de la más perfecta y lozana salud.

Los que asisten y actúan como tales jurados, ó desconocen el asunto que han de juzgar, hasta el momento de constituirse en tribunal, en cuyo caso, es imposible se hagan cargo por sí mismos de todo lo necesario para juzgar al procesado, y por lo tanto, no pueden con la conciencia tranquila contestar siempre el *si* ó el *no* que se les exige en las preguntas que someten á su deliberación, de las que depende la absolución ó condena; ó por el contrario, están yá enterados del asunto y asisten con ideas preconcebidas, y muchas veces con el deseo de complacer á un amigo, vecino, ó pariente, que se ha interesado á favor del procesado, casi siempre, ó en su contra alguna que otra vez, en cuyo caso, es mucho peor, porque las ideas preconcebidas son obstáculo para el fallo recto y justo que se persigue: esto aparte, de que en más de un caso, el deseo de complacer supera al de obrar con verdadera rectitud é imparcialidad, según exige el acto previo de jurar ante el tribunal.

De manera, que entre los desconocedores del Derecho y de sus fundamentos, entre los que ignoran lo necesario para la administración de justicia, resultan de ordinario elejidos, los peores, los menos ilustrados, los más ineptos. Hay entre ellos, quien no sabe leer ni escribir más que su nombre y apellido, quien no conoce la importancia del juramento que presta, quien no tiene conciencia de la misión que se le encomienda, y finalmente, hasta hay quien por su conducta y antecedentes personales no le cuadraría mal sentarse en el banquillo.

¿Es posible que subsista un tribunal en esta forma? ¿Puede ser considerado esto, como adelanto en la administración de justicia? Pues subsiste y tiene todavía sus defensores, quienes al grito de libertad y de progreso, nos lo pregonan como panacea, cuando no es más que un cúmulo de desatinos y una aberración del entendimiento. Hasta no comprendo, como puedan sus defensores barnizar con capa de libertad al tal tribunal, cuando se obliga á ser juez á quien está convencido de que no puede serlo, y se le obliga á jurar desempeñará un cargo para el

cual no se siente capaz, y se le ponen 50 pesetas de multa si no asiste el día y hora fijados. ¿Es posible sea esto libertad? Azorin tiene razón que le sobra, al exponer su paradoja. El tribunal Jurado es un retroceso, y un desorden que llega á ser perturbador de la conciencia.

Una sola vez he tenido que actuar como Jurado, y doy gracias á Dios, por haberme librado de la incertidumbre en condenar ó absolver al procesado. Se trataba de una tentativa de robo, en la que, por una parte, Fiscal y Abogado defensor manifestaron su conformidad, y por otra, la resolución preventiva del procesado, le bastaba para satisfacer la pena de condena; así es, que resultó condenado y quedó en libertad. Recuerdo que al hablar, en la sala de deliberaciones, sobre los graves inconvenientes que tiene esta forma de administrar justicia, iban adhiriéndose todos á la idea condenatoria del tal tribunal, excepción hecha, de un viejo mal trajeado, de poco ángulo facial y aspecto repulsivo, quien al hacer las primeras manifestaciones en su favor, se vió con tantas observaciones y recomendaciones salidas de todos los presentes al acto, que no sabiendo que contestar, se encogió de hombros, dijo que por algo lo habrían implantado y que siendo viejo como era, tenía larga experiencia y había tenido ocasión de ver cosas peores. Me pareció muy despreocupado en la cuestión de juramento y muy convencido de tener habilidad para la administración de justicia.

Al salir de la Audiencia y ver un médico, un farmacéutico, un propietario, un comerciante, un industrial & que venían de administrar justicia, me pareció oír una voz misteriosa que iba diciendo á todos y repitiendo á cada uno. «Zapatero... á tus zapatos.»

A. V.

Inca 3 de Febrero de 1908.

A UN INFANTÓ.

*Angel hermós, ¿com has baixat á terra?
no t'agradava el cel?*

*Tornehi, tornehi, aquí sols hi ha guerra,
Espines y neguits, tristors y fel.*

*Perque has baixat? Tal volta Deu t'envia
p'el mon omplir d'amors?*

*Quedat-hi, donchs; hont la fredor hi nia,
D'amor diví assadolla tots los cors.*

*Si es per gosar, vesten al cel; oblida
de sirena el bell scnrís,*

Puis angana, ¡Amarga n'es la vida!

Qui viu al món t'el cor anyoradís.

ANDREU FERRER.

Suplicám a nostres lectors que fassin correr aquesta publicació entre amics y coneguts a fi que tothom s'aprofit de la seva lectura.

REIVINDICACIONS.

No se contenten els catòlics socials de que l'obrer sobri y honest tenga dins el jornal amb que cubrir les necessitats essencials de la vida; ells pensen y volen també y es consecuencia de la noció cristiana del treball y del respecte a la dignitat obrera que les necessitats imposades per aquest treball no han de dur per juyes a-n el llegítim dessanrotllament de la vida física, de la vida domèstica, de la vida moral, de la vida intel·lectual del treballador. ¿Y per qué? Perque tot aquell qui está llogat, com qualsevol homo, té dret a la integritat d'aqueixos quatre expansionaments, dessanrotllaments, perfeccionaments.

Per arribar a conseguir axò, manca llevar les traves: manca que la dieta normal de la feina, tenga lloch dins unes satisfactories condicions higièniques, que no passi d'un número determinat d'hores, y manca, además, que una volta en la semana al ménos, el diumenge, l'obrer pugua gosar d'un dia de repòs y llibertat.

Axò que nosaltres, els catòlics socials reclamam seriament, está ben aprovat per Lleó XIII quant deia: «No deu haverse de perllongar el treball més temps del que les forces puguen suportar. La duració d'aquell descans dependeix de la classe de treball, de diverses circumstancies de temps y de lloc y de les complexions y salut dels obrers... Lo que pot fer y a lo que pot arriscarse un home robust y acabat, no es rasonable que se carregui a una dona o a un atlot. Y mes encara: respecte dels atlots hi ha que tenir ansia y no comportá que fassin feina a fábriques o a tallers abans de que la seua edat, haja enfortit son cors físicament y desarrollat les facultats intel·lectuals de la seua ánima. Tal com succeeix en l'herba tendra, que els moviments y les varsades les mustien de vert en vert, les forces que's desarrollen en la joventut també se tuden y esbraven per excés de moviment, y aleshores se fa impossible la deguda educació d'aquells infants. De la mateixa manera, hi ha certa casta de treballs impropis per les dones, a qui per sa naturalesa corresponen les feines domèstiques... Se deu establir per regla que la durada del descans ha d'esser a proporció dels esforços en el treball; perque les forces gastades treballant deuen haverse de restablir amb el repòs. En tot contracte que fassin entre ells, patrons y obrers, s'ha d'entendre sempre que es condició, dita o no dita, que s'ha de reposar corporal y espiritualment; perque pacte sense aquesta circumstancia seria immoral; per la rahò de que a ningú es lícit exigir ni prometre la desobediència dels devers que'l lliguen y obliguen envers de Deu y envers de sí mateix.» (1)

Copiat axò de Lleó XIII, cal dir que son ben justificades y necessaries aquestes reivindicacions de la classe treballadora. Qualsevol obrer s'en fa conciencia y ho demana ell amb ell: ara els catòlics socials fan y farán sem-

(1) Els precedents paragrafs son trets de l'única traducció mallorquina que feu mon estimat amic D. Bartomeu Ferrá. ¡Llástima que no'n fes una edició aposta!

pre d'esforsarse per conseguir aquests drets que tenen els treballadors: drets que perden, no que'ls vulguen ara perque sí, sino perque abans els tenien y els reclaman ben fundats.

X. X.

LA MORT DEL REY Y DE SON FILL, DE PORTUGAL.

Dissapte passat mentres la Familia Real de Portugal tornava a son palau de Lisboa fonec investida ab armes de foc per un estol de bandolers que anaven embossats donant mort al Rey D. Carlos y a son Fill Lluís Felip, l'hereu de la corona.

¡Oh civilització moderna! ¿de qué t'engraeis si en mitx del teus progresos y cultura se cometen tants d'espantosos crims?

Segons se despren de les noticies y comentaris de la premsa y de les meteixes llibertats que tracta de donar el nou Rey, Manuel II, per aquietar la revolució a n-aquell reyne, la perversa atentat comesa revesteix caràcter de crim politic, y per lo meteix, projectat per persones de més o manco cultura, confirmant una vegada més que no es l'analfabetisme que dirigeix aquestes tragelies aborridores, sino s'ilustració superbiosa en persones faltans de moralitat y temor de Deu.

Donen la culpa d'aquests successos a la dictadura que retgia En Franco, President del govern portugués: ¿Y tal vagada volem més dictadura y coacció de llibertat que la que retgeix En Combes en França? ¿Com es que no se li atornen els oprimits? ¡Ah quin mirall! A França els oprimits son catòlics y religiosos, gent que sab fer oració pel seu persegidor; y a Portugal, els coibits son e's revolucionaris, els qui volen la llibertat a voltes per lo dolent; y veis aqui la clau qui esplica perque les tiranies d'En Combes no sien venjades, y la dictadura de Portugal, fundada en principis d'ordre, haja tengudes tant tristes conseqüencies.

Protestam del horrible crim comés contra les persones reals de Portugal, el Rey D. Carlos y son fill D. Lluís y del móvil que ha conduït a mans criminals a realisar-lo, sia quin sia el seu cap y causa.

Escapulons.

Revista Cristiana.—Perque no sia sorpresa la bona fe de nostres lectors mos apresuram a darlos la veu d'alerta contra la *Revista Cristiana*, si acas arribava, que no será gens d'estrany, a Mallorca. Es un periòdic que se edita en Madrid y Barcelona, baix la capa de científic religiós; y no es més qu'una de tantes publicacions protestants que, disimulant son caràcter, cerea introduirse entre'ls catòlics sembrant sa llevar matxinosa.

Una Vocació.—La filla del famós socialista francès Juarés vol esser monja.

A n-aquest socialista li han entrat tant les pretencions de sa filla, qu'ha dexada la política per consagrar totes les seves manyes y forses a fer desistir-la de la vocació religiosa.

però que si no pot, ab últim resultat la dexará entrar a un convent, a l'estranger, ja qu'el jacobinisme no ha dexat en França ni un convent.

Es una lliçó que la Providencia dona ab aquesta vocació als enemics de la llibertat y del bé.

Calumnia.—*El Pais* de Madrid publicá un escrit aquant a les *Germanes de la Caritat* qu'havien dexat morir un malalt sens donarli més qu'aigua, apesar que demanava ab veu llastimosa brou y medecines. Un malalt de la meteixa sala ha publicada una carta ab unió de tots els malalts, desmentint les afirmacions de *El Pais*, però el periòdic mentat no es corretgeix seguint la companya de difamació.

Noves d'Inca.

LA MISSIÓ A INCA.

D'important y extraordinari se pot calificar la festa de la Missió celebrada diumenge passat a la Ciutat d'Inca.

Dies abans ja se verificaven moltes confessions, estant els missioners y els sacerdots de la parroquia, ocupats casi a tota hora a n-aquest sagrat exercissi del seu ministeri; fruit esperitual de les predicacions que durant quintze dies ha donades la Missió.

La comunió general se va celebrar a l'ofici major que fonec oit per un nombrós poble qu'omplia l'iglesia y estava aprontat y preparat ab son Magnific Ajuntament per participar de les dolçures de la taula Lucarística. Abans de la comunió, el P. Serra, feu el sermó del *perdó*: acte tendríssim que qui tengué cor no li quedá més remey que treurel per demanar perdó en llágrimas a sos uys a sos germans y autoritats. El Sr. Rector tot conmogut no poria prenuñciar paraula per demanar perdó a son poble, y aquest, li contestá ab un si decidit, però també aufagat per la emoció..... tothom callá..... y'ls mocadorets blancs feren la seva feina.

A la pena y congoixa seguí la devota expansió del poble que, durant la comunió, cantá himnes d'alabansa al Santíssim ab alegria y antussiasme.

Se calcula se distribuiren més de tres mil formes.

Acabat l'ofici se cantá un *Te-Deum* per commemorar el seté centenari del naixement del Rey En Jaume. I.

La processó que tengué lloc al capvespre amb el Santíssim del Altar, revesti la meteixa pompa y solemnitat y seguí la meteixa via que la qu'es celebre el dia del *Corpus*. Tabernacles ab hermoses imatges, artístics penóns y benderes, corporacions, guardies d'honor, música, cants, y forsa d'endomassades: tot sorti a festa per honrar la Divina Majestat.

Les filles de María formaven un gran chor que, seguint la Custodia, cantaven els himnes de la Missió baix la direcció del P. Canes, resultant una manifestació de fervor religiós poques voltes vist.

Dilluns a vespre el superior de la Missió,

fe'l sermó de despedida, donant consells per la vida práctica cristiana, a fi que sien duraderes les llevoretas sembrades durant la Missió, y ab la bendició Papal, donada a n-el poble, terminaren aquests dies de salut y de bendició.

Per últim, se cantá casi tot el repertori dels cants religiosos que'l P. Canes ha ensenyats, que son: *Al Cel, Jesús als homes, Camps de mort sembla la terra...*, *Alabances al Santíssim, Himne al Papa, Cantic a la Verge, Amanté Jesús mio*, y un que s'improvisá per despedir als Missioners que tants d'afanys y esforços han fet pel bé de nostra ciutat.

Beneits sien.

Per fi hem entrat de bó a l'hivern, plou y neva cada punt, fa'ls dies ventosos y frets, el cel está sempre seguit tapat per espesses ennegulades y pel camp y llocs descuberts es impossible treballar. Els pagesos que diven que per haverhi bona anyada s'ha d'haver menjat una cordera de blat sense porer fer res, enrevoltats a la foganya, are deven estar contents, però enguany es de temer que'l temps rigurós no haja entrat tardanene quant la flor dels ametlers ja havia sortida.

Es mort D. Antoni Serra Procurador d'aquesta Curia, després d'haver rebuts els Sants Sagraments.

Donam a la seva apreciable Familia nostre planyívol condol, pregant per l'ànima del difunt, que Deu haja trobada en estament de gracia.

Un amic coloborador nos ha remés una partida d'articles que descriuen una pelegrinació a Lourdes. El conjunt resulta interesant per contarse alguns miracles qu'el meteix autor presenciá que fan venir ganes de fer tal pelegrinació. Per això, hem cregut d'oportunitat la seva publicació que ne feim a la 4.ª plana, are qu'es compleixen 50 anys de les aparicions de la Verge a Bernadeta.

Bolletí comercial

Preus que retgiren dijous passat:

		pessétes.
Bessó.	el quintá de 89'00 a	90'00.
Blat.	la cordera de 00'00 a	18'00.
Xeixa.	id. de 00'00 a	18,00.
Ordi mallorquí.	id. de 00'00 a	11'00.
Ordi foraster.	id. a	10'00.
Sivada.	id. a	08'50.
Ídem forastera.	id. a	06'50.
Faves cuitores.	id. a	19'00.
Ídem ordinaries.	id. a	17'00.
Ídem pel bestia.	id. de 00'00 a	16'50.
Blat de les Indies.	id. a	18'00.
Ciurons.	id. a	22'00.
Fesols.	id. a	30'00.
Monjetes de confit.	id. a	50'00.
Ídem blanques.	id. a	30'00.
Porcs grassos.	l'arrova de 00'00 a	13'00.
Patates.	id. de 05'50 a	04'50.
Muniacos.	id. de 00'04 a	04'50.
Figues seques el quintá	a	08'00.
Asafrá.	s'ansa de 00'00 a	02'75.

PELEGRINACIÓ A LOURDES.

I.

PARTIDA DE LA ROQUETA.

Fins dia 14 d'agost prop passat, (1906) vigília de l'Assumpta, no saberem que poguessim formar part de la Pelegrinació Catalana a Lourdes que s'havia de verificar el dia 10 del corrent. Feyen contes esser solament sinch o sis pelegrins, però se va correr algun tant la veu, y de varies families d'un parey de pobles de Mallorca formarem 24 pelegrins.

Partirem de la Ciutat de Mallorca a las sis de la tarde del dia 8 del actual, festa del Naxament de Maria, amb lo vapor «Balear» de la *Isleña Marítima*. La mar estava tranquila y mansa com un xotet, el cel estava clar y molt estrellat, els pelegrins tots plegats a demunt cuberta cantaven himnes de joya y alabansa a n-Aquella qu'es l'Estrella del Mar.

A devers les onze, despues d'haver passat pel fantástich estret de la Dragonera, anàrem a descansar a dins els camerots fins a la dematinada del dia 9 en que arribàrem a la ciutat dels Comtes. En la parroquia de la Mercé, prop del Moll, ahont s'havia organitzada la Pelegrinació, oïren la santa Missa y combregaren els pelegrins. Hostetjats, nos passàrem tot lo sant dia per Barcelona, admirant la gran indústria y el colossal comerç d'aquesta ciutat de 800.000 habitants, visitant la magnífica *Catedral* y postrantnos davant el sepulcre de santa Eularia artística maravel·la d'un mallorquí.

A la tarde recorreguérem tot el *Parch*: els seus jardins, els seus boschs, els seus palaus les seues coves, els seus brolladors y la grandiosa cascada devora la qual sentirem a la Banda Municipal una pessa magnífica. ¡Ja hu crech que volguerem veure y eczeminar de prim conte tantes classes variades d'animals rars y ferosos! ¿Qui no queda embabayat a davant els faisans, els patos, galls, cisnes y avestrussos que son uns animals de ploma ahont hey pot colcar un homo? ¿Qui no s'entretén a admirar les janetes, les moneyes, els tigres, les panteres, les hienes, els drachs, els lleions, els ceros, el camell y sobre tot l'elefant o sia el famós *Aví*? (1) ¡Lástima qu'els catalans y tots els turistes no hi vejen en aquesta varietat d'animals rarissims la sabiduria y providencia de Deu y no alabin al Creador de tantes maravelles!

Pujant a la miniatura del *Montserrat*, saludant amb indiferencia al catalá de «o caxa o faxa», y passant pel grandios Arch de triumpfos despedirem del deliciós *Parch*. Just al acabar de sortir nos toparem amb una multitud grossa ferm, casi tot homos, que, acompanyada d'una alegre orquesta, ballava una graciosíssima *Sardana*, que es el ball nacional de Catalunya.

II.

EL CAMÍ.

A devers les nou y mitja del mati del dia 10 va partí un tren de l'estació de France, en

(1) Aquí un'escena mos fe veurer quan acertats son els lletreros de certes parts de Lourdes que diuen: «Estau alerta a n-els portamonedes.»

Barcelona, amb 700 pelegrins, y a les onze en punt va partí el nostro amb uns 200; que sumats amb los que pujaren en diferentes estacions y principalment en la de Girona, formarem un total de 1400 pelegrins catalans. En tots hey reynava una gran jermadat y una alegría extraordinaria que expressaven, amb sos himnes entusiastes.

Durant un parey d'horas anàrem vorera vorera de la mar passant per les poblacions importantissimes de Mataró, Arenys, Girona, Figueras, Peralada y unes trenta més, fins arribar a Port-Bou, o sia a sa raya de France, en els Pirineus Orientals ahont descansarem devers un'hora. Aquesta es una població molt poética, d'un panorama magnífich, es mitj de montanyes y a sa verera del mar. Just ran de l'estació hey ha un gran *Túnel internacional* y que separa les dues nacions vehinades. El tren espanyol, quant s'en va, porta els viatgers fins a Cerbere, y quant aqueis tornen, es el tren francés que los porta fins a Port-Bou.

A Cerbere, per lo tant, que té un'estació molt hermosa, despues d'un poch de truy, mos feren canviar de tren. Els cotxos de 3.ª de France son per l'estil dels de 1.ª de Mallorca; y amb tal comoditat, donchs, passàrem s'incomoditat de sa nit y del menjar y beurer dins el tren.

Mos aturàrem uns tres quarts a Perpinyá ahont hey vérem la més grandiosa y magnífica estació de tota sa linea: es gran, casi com la Seu nostra, y tota está cuberta de vidres. Passàrem despues per Narbona, Carcasona, Castelnaudary, Tolosa, Carbone, Sant-Gaudens y un sens fi més de noms rars que no recordám. Vérem molts de rius, passàrem per dins lagos, traspasarem moltissims de túnels y a la nostra vista se presentaven bellissims panorames de muntanyes molt altes y de valls plenes d'avallaners y castanyers que casi s'esbrancaven de tanta fruyta. Finalment, passada l'estació de Tarbes dia 11 a las 11 del mati arribarem despues de vint y quatre horas de tren a la famosíssima ciutat de Lourdes.

UN PELEGRÍ.

Anuncis.

EL ARTE
PINTURA Y FOTOGRAFÍA
D'EN

Bartomeu Payeras.

Inca, S. Bartomeu, 15, a una entrada-esposició que veureu que val ulls per mirar.

LLIBRERÍA LA BONA CAUSA
den Miquel Durán.
PROPAGANDA CATÓLICA.

CENTRE DE SUSCRIPCIONS.

Material de 1.ª ensenyansa.—Objectes d'escriptori.—Enquadernacions.—Impresos y encárrecs per les principals llibrerías d'Espanya.
Carrer de Mallorca, 1.—INCA.

MOBLERÍA D'EN MATGÍ PRATS
Gran baratura de mobles de tota casta: de nogué, caoba, y fusta blanca a voler.

Mercat vey, 16, INCA.

Miquel Ferragut.

En son taller de Fustería se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins a n-els de més valor però tots se fan en gust artístich.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS.

Carrer de Mallorca, 54, INCA.

Diccionari CASTELLÁ.

PER RODRIGUEZ NAVAS.

Publicat per la casa Calleja.

Conté doble paraules de les que comprén el Diccionari de l'Academia Espanyola. Es el més complet y barat, total val deu pesetes, y encare a n-els obrers que disponen de pocs caudals los ho derem a plassos, en nostre llibreria carrer de Mallorca, 1, Inca.

Estampes

DE PRIMERA

COMUNIO

ab diferents dibuxos y mides ne trobareu a balquena desde a cinc cèntims fins a deu reals.

Mater admirabilis

—O SIEN—

Les escelencies de la Verge meditades en los versets de la seva Letania lauretana ab una preciosa estampa elegòrica a cada un.

PER MOSSEN FÉLIX SARDÁ Y SALVANY.

Llibre apropiat per regalo. Se ven: Mallorca 1, Inca.

Ca-nostra

SETMANARI D'INCA EN MALLORQUÍ.

Preu de suscripció

Un trimestre una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els pobres y obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 cèntims mensuals, 2'40 l'any; però no tendrán dret a n-els regalets que farem a los damés suscriptors.

A les congregacions, societats catòliques y demés persones que, desitjoses de fer propaganda, volguessen una regular cantitat de exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.